

Tydeligvis har man villet undgå dialogen, undgå argumenterne, undgå forsøget på at skabe forståelse. Vi har en formodning om årsagen. Man havde håbet på, at sambandspartierne på Færøerne, Venstres og Socialdemokratiets søsterpartier, ville få absolut flertal i Lagtinget. Da ville der ikke komme færøske krav om national anerkendelse. Så ville der ikke komme krav om anerkendelse af det færøske folks selvbestemmelsesret. Så ville der ikke komme krav om overtagelse af det ene eller det andet sagsområde.

Med en sejr til samhörighedspartierne ville der blive fred eller i værste tilfælde en ansøgning om total og endelig færøsk indlemmelse i det danske rige, en eller anden slags business as usual. Den yderst strategiske kolonipolitik, der blev udspekuleret i danske ministerier lige efter folkeafstemningen i 1946, ville være tilendebragt, faldet ud således som planlagt, og for første gang i verdenshistorien ville en frihedskamp drukne i finansielle overførsler og i en politisk kollaps af dimensioner.

Men det skete ikke. Selvstyrefløjens vandt igen. Derfor bliver det ikke business as usual i de kommende fire år. Der vil igen og igen og igen blive fremsat krav om, at det færøske folk anerkendes som et eget folk i henhold til folkeretten, som et folkeretligt subjekt med selvbestemmelsesret, som en ligeværdig forhandlingspartner, som et folk, der kræver at blive taget alvorligt, en nation, der ønsker og kræver ligeværdighed i det internationale samfund.

Det argument, der hyppigst er blevet anvendt af regeringen, også de store partier her i Tinget, for at tilbagevise, at det færøske folk er et eget folk med selvbestemmelsesret, har været, at Færøerne er underlagt den danske grundlov. Men grundloven kan ikke afskære det færøske folk fra den folkeretlige anerkendelse. Det færøske folk har jo som bekendt aldrig vedtaget den danske grundlov som sin egen grundlov. Dette er bare et historisk faktum.

Kl. 19.10

Trods dette faktum har man forsøgt at tilbagevise virkeligheden ved at sige, at da grundloven blev sat i kraft for Danmark 1849, var der heller ingen folkeafstemning. Det færøske og det danske folks forhold til grundloven er derfor identisk, har regeringens og de store partiers påstand været.

Dette er heller ikke rigtigt. Hvordan grundloven blev sat i kraft i Danmark, er denne sag uvedkommende. Folkeretten tager ikke stilling

til, hvorledes de enkelte landes grundlove er blevet sat i kraft. Det, folkeretten interesserer sig for, er, hvordan fremgangsmåden er, når et lands grundlov kommer til at gælde for et andet land.

Hvis en stat ensidigt sætter sin grundlov i kraft for et andet land, er der et problem. Og det er det, vi har med at gøre i dette tilfælde. Danmark satte i 1850 ensidigt sin grundlov i kraft for et andet land, Færøerne. Derfor er Færøerne ikke fuldt underlagt den danske statsmagt. Derfor har den færøske nation ret til selvbestemmelse i henhold til folkeretten.

Dette har man så igen forsøgt at tilbagevise ved at sige, at færinger deltog i folkeafstemningen, da Danmarks grundlov blev ændret i 1953, men den påstand holder ikke vand. Kun godt 7 pct. af den færøske vælgerskare deltog i denne folkeafstemning, og den handlede altså ikke om at gøre Danmarks grundlov til Færøernes grundlov; den handlede om at ændre den danske grundlov. Kun godt 7 pct. af vælgerskaren på Færøerne deltog i denne afstemning, og meget apropos bør det nævnes, at disse godt 7 pct. svarer sådan nogenlunde til den danske population på Færøerne på daværende tidspunkt.

Dette lyder meget formalistisk. Det er meget formalistisk, men sådan er folkeretten heldigvis. Alternativet ville være, at den stærkeste vandt. Alternativet ville være, at definitionsret og styrke ville være det samme, således at den stærkeste ensidigt kunne definere sandheden og virkeligheden.

Sådan er det ikke. Vi lever i en verden, hvor både små og store må holde sig til de samme regler og anerkende den samme virkelighed. Og ifølge denne virkelighed er der ingen tvivl om, at det færøske folk opfylder alle tænkelige kriterier for at være et eget folk, en nation. Ifølge denne virkelighed har det færøske folk aldrig nogen sinde på demokratisk vis givet sig under Danmark. Ifølge denne virkelighed er det færøske folk derfor et subjekt i folkeretten.

Og ifølge denne virkelighed har det færøske folk derfor fuld national selvbestemmelsesret: Ret til at træffe afgørelse om sin egen fremtid som øverste myndighed; ret til at forhandle med Danmark som en ligeværdig part; ret til at henvende sig til internationale organisationer som f.eks. De Forenede Nationer.

Problemet er, at Danmarks regering ikke vil anerkende denne virkelighed. Hermed begår Danmark en meget stor fejl, en unødvendig fejl, en dum fejl. Ikke bare fordi det går imod den historiske og retlige virkelighed, men også, fordi